

ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ

Врз основа на член 29-а од Статутот на Централниот депозитар за хартии од вредност- пречистен текст бр. 0101-3085/2 од 25.05.2011 година, Одлуката за измени и дополнувања на Статутот на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје бр. 02-2829/1 од 26.05.2014, Решението на Комисијата за хартии од вредност бр.УП1 08-71 од 30.06.2014 година, Одлуката за измени на Одлуката за измени и дополнувања на Статутот на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје бр. 02-2829/1 од 26.05.2014, Одлуката за измени и дополнување бр.02-3256/1 од 28.05.2018 година и Решението на Комисијата за хартии од вредност бр.УП1 08-26 од 22.06.2018 година, Одборот на директори на Централниот депозитар за хартии од вредност на седницата одржана на 17.07.2018 година утврди пречистен текст на

С Т А Т У Т

НА ЦЕНТРАЛНИОТ ДЕПОЗИТАР ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД СКОПЈЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Статут поблиску се уредува:

1. фирмата и седиштето на друштвото;
2. основна главнина;
3. номинална вредност на акциите, број на акциите од секој род и класа, правата, обврските, ограничувањата и погодностите;
4. постапка за свикнување и одржување на собрание;
5. органи на управување и надзор на друштвото;
6. форма и начин на објавувања што ги врши друштвото;
7. начин на работа и организација на друштвото;
8. утврдување на деловниот резултат и користење на добивката;
9. уредување на односите во друштвото;
10. измена на Статутот
11. општи одредби за работењето на друштвото
 - услови критериуми и документација за прием на одделни членки во друштвото и нивни права и обврски;
 - основни принципи на работење на друштвото;
 - начин на вршење на надзорот што го спроведува самото друштво врз своето работење;
 - начин на решавање на споровите меѓу членките на друштвото;
 - спречување на злоупотреби на информациите кои не се достапни за сите членки на друштвото;
 - спречување на злоупотреби и непорамнување на трговски преноси;
 - начин на организирање на информативен систем
12. Фирма, мбс и седиште на оснивачите
13. престанок на друштвото
14. преодни и завршни одредби

Член 2

Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје (во натамошниот текст: Депозитарот) е акционерско друштво за регистрирање на издавањето и пренесувањето на хартиите од вредност како електронски запис (водење регистар на хартии од вредност; давање меѓународен број за идентификација на хартиите од вредност (ИСИН) за сите емисии на хартии од вредност; порамнување на трговските трансакции според проинципот испорака наспроти плаќање; вршење на нетрговски преноси; овозможување услови за позајмување на хартиите од вредност; следење на финансиската состојба на неговите членки и вршење на дополнителни услуги за издавачите на хартии од вредност, основано од брокерски куќи, банки, осигурителни друштва и друштва за управување со фондови

Член 3

Друштвото е основано на неопределено време.

Друштвото може да престане со работа под услови и на начин утврден со закон и овој Статут.

II. ФИРМА И СЕДИШТЕ НА ДРУШТВТО

Член 4

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирмата:

Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје

на англиски:

Central Securities Depository AD Skopje

Скратениот назив на фирмата гласи:

ЦДХВ АД Скопје

Член 5

Друштвото има заштитен знак.

Заштитниот знак на друштвото е :

ЦЕНТРАЛЕН
ДЕПОЗИТАР
ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Друштвото има печат и штембил.

Печатот на друштвото е со тркалезна форма на кој во средината со големи букви е напишано ЦДХВ АД, а во внатрешниот дел од кругот е напишано Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје.

Штембилот на друштвото е со правоаголна форма во кој на горниот дел пишува:

Централен депозитар за хартии од вредност,
ЦДХВ АД,
бр. _____,
_____ 200 __, год. Скопје

Член 6

Седиштето на друштвото е во Скопје, на ул.„Кузман Јосифовски – Питу“ бр.1.

III. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Член 7

Основната главнина на друштвото е во паричен износ и изнесува 790.020 Евра во денарска противвредност по среден курс на НБРМ на денот на уплатата на акциите и изнесува 48.305.939,00 ден.

IV.НОМИНАЛНА ВРЕДНОСТ НА АКЦИИТЕ, БРОЈ НА АКЦИИТЕ ОД СЕКОЈ РОД И КЛАСА, ПРАВАТА, ОБВРСКИТЕ, ОГРАНИЧУВАЊАТА И ПОГОДНОСТИТЕ

Член 8

Основната главнина на друштвото е поделена на 6.000 акции.

Акционери во Депозитарот можат да бидат единствено брокерски куќи, банки, осигурителни друштва или друштва за управување со фондови.

Сопствениците на акции на Депозитарот можат да ги продаваат своите акции само на лицата од ставот 2 на овој член.

Член 9

Номиналната вредност на една акција изнесува 131,67 Евра во денарска противвредност на денот на уплатата на акциите.

Член 9-а

Акционерите, сопственици на акции, имаат право на:

- глас во Собранието на друштвото;

- исплата на дел од добивката (дивиденда), кое право ќе се применува по 01.01.2006 година и
- исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на друштвото.

Член 9-б

Депозитарот не смее да купи или на друг начин да стекне или да поседува какви било хартии од вредност за сопствена сметка, доколку ги регистрира тие хартии од вредност во својот систем.

По исклучок од ставот 1 на овој член, депозитарот може да купи или на друг начин да стекне или поседува државни хартии од вредност и сопствени хартии од вредност.

Член 9-в

Книгата на акционери, Депозитарот ја води, согласно законските прописи, во нематеријализиран облик.

Член 9-г

Секој акционер на друштвото има право да биде информиран за работењето на друштвото, да врши увид во книгите на друштвото и во другата документација на друштвото, да побара копии од документацијата како и за своја лична потреба да побара преглед на финансиската состојба на друштвото.

Акционерот кој бара увид, претходно доставува барање за увид, во рок не подолг од три дена пред денот на бараниот увид. Акционерот ги сноси трошоците за бараните копии коишто не можат да бидат повисоки од стварните трошоци.

V. ПОСТАПКА ЗА СВИКУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА СОБРАНИЕ

Член 10

Акционерите своите права во друштвото ги остваруваат во собранието на друштвото.

Собранието на друштвото одлучува за прашања коишто му се доверени со закон и овој Статут.

Член 11

Годишното собрание го свикува Одборот на директори најдоцна три месеца по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од шест месеца од завршувањето на календарската година или 14 месеца од одржувањето на последното годишно собрание.

Член 12

Собранието на друштвото го свикува Одборот на директори со одлука која ја донесува со мнозинство гласови од своите членови. Иницијативата за свикување на Собрание на друштвото може да ја поднесе секој акционер.

Свикување на Собранието на друштвото може да бараат акционери кои имаат најмалку една десетина од сите акции со право на глас. Во барањето за свикување на Собранието треба да се наведат и прашањата кои што треба да се внесат во дневниот ред.

Собранието на друштвото може да одлучува само за прашања коишто се уредно ставени на дневен ред.

Дневниот ред според кој работи Собранието на друштвото го составува свикувачот на Собранието.

Секој акционер има право во било кое време да поднесува иницијатива за вклучување точки во дневниот ред на Собранието кое ќе биде свикано.

Барање за дополнување на дневниот ред на веќе свиканото собрание можат да поднесат акционери кои заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас. Барањето се поднесува писмено до свикувачот на Собранието. Барањето за дополнување на дневниот ред на свиканото собрание свикувачот може да го одбие само во случаи утврдени со законот.

Конечна одлука по барањето од претходниот став донесува Собранието на друштвото при усвојувањето на дневниот ред.

Член 13

Собранието се свикува со доставување на писмени покани на сите акционери.

Во поканата, задолжително мора да биде наведен и дневниот ред на седницата. Кон поканата се приложуваат материјалите поготвени за собранието.

Рокот кој тече од денот на испраќањето на поканата за учество на седница на Собранието до денот на нејзиното одржување, не може да биде покус од 21 ден ниту подолг од 50 дена.

Член 14

Претседавачот го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на собранието.

Мандатот на претседавачот трае до изборот на претседавач на наредното собрание на друштвото.

За претседавач може да биде избран секој акционер или лице кое застапува акционер.

За претседавач на Собрание на акционерите не може да биде избран член на Одборот на директори.

Член 14-а

Секој акционер може да овласти, со полномошно, свој полномошник на собранието. Овластувањето се дава со писмено полномошно заверено кај нотар.

За полномошник не може да биде определено лице кое исполнува некоја од законски утврдените пречки.

Член 14-б

Секој акционер е должен да го пријави своето учество на собранието најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание.

Одборот на директори го споредува списокот на пријавените акционери со состојбата во акционерската книга која не смее да биде постара од 48 часа од денот на одржување на собранието.

Пред почетокот на одржување на седницата секој присутен акционер го потпишува списокот со што го верификува своето присуство.

Списокот со потписите го заверуваат претседавачот и записничарот.

По заверката на списокот, претседавачот го констатира кворумот за работа.

Член 14-в

Собранието може да работи ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на Собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас.

Одлуките на собранието се донесуваат со мнозинство на гласовите кои се претставени на собранието освен ако со статутот не е поинаку определено.

Член 14-г

На Собранието на друштвото акционерите гласаат јавно.

На барање на еден или повеќе акционери коишто имаат најмалку една десетина од вкупниот број на акции со право на глас може да се пристапи кон тајно гласање на Собранието.

Член 14-д

Одлуките донесени од страна на Собранието на друштвото влегуваат во сила со денот на донесувањето, ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила.

Член 14 - е

За работата на Собранието се води записник чија содржина, потпишување, заверување и чување е утврдено со Закон.

Секој акционер има право да бара од Одборот на директори да му издаде копија или препис на записникот од седницата на Собранието, на негов трошок.

VI. ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Член 15

Собранието ги бира членовите на Одборот на директори со јавно гласање.

Собранието може, на седницата на која се избираат нови членови на Одборот, да одлучи изборот да се врши со кумулативно гласање.

Одборот се состои од 8 (осум) члена, од кои 7 (седум) неизвршни и 1 (еден) извршен член.

Од редот на неизвршните членови, најмалку една четвртина треба да бидат независни членови, што се назначува при изборот.

Најмалку една третина од вкупниот број на членовите на Одборот треба да бидат лица кои не се вработени во Депозитарот или поврзани со било кој акционер, членка на Депозитарот или правно лице кое е учесник на пазарот на хартии од вредност.

Член 16

Мандатот на членовите на Одборот трае 4 години.

За членови на Одборот можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

Членовите на Одборот мораат да имаат најмалку тригодишно искуство во областа на финансиите и/или деловното правор.

Член 17

Одборот управува со друштвото.

Одборот има најшироки овластувања во управувањето со друштвото, во вршењето на сите работи сврзани со водењето на работите и на тековните активности на друштвото.

Член 18

Во управувањето со друштвото Одборот на друштвото ги има особено следните овластувања:

- ја води деловната политика на друштвото;
- ја донесува Програмата за работа на друштвото и Годишниот план и дава насоки за нивно спроведување;
- ја утврдува внатрешната организација и систематизација на друштвото;
- му поднесува на Собранието нацрт на годишна сметка, нацрт на финансиски извештаи и нацрт на годишен извештај за работа на друштвото;
- одлучува за располагање со хартии од вредност;
- донесува одлуки за вложување на средства во државни хартии од вредност;

- донесува одлуки за купување и продавање на недвижности;
- одлучува за продавање и купување на основни средства;
- донесува општи акти на друштвото (Колективен договор, правилници, одлуки и др.);
- усвојува извештаи за пописот на средствата и изворите на средствата;
- именува членови на комисији;
- донесува одлуки за пласмани на средствата;
- ги утврдува предлозите по кои Собранието расправа и одлучува;
- одлучува за земање на кредити;
- одлучува по приговори на работниците како второстепен орган за правата, обврските и одговорностите на работниците од работен однос;
- свикува седници на Собранието на друштвото;
- ги извршува одлуките на Собранието;
- донесува предлог Тарифа за извршените услуги и
- врши други работи согласно закон и овој Статут како и работи во врска со водењето и тековните работи на Депозитарот.

Член 19

Членовите на Одборот се должни да го пријават секој постоен или потенцијален судир на интереси со прашања од делокруг на работењето на Одборот.

Членот на Одборот, во случај на постоење на судир на интереси, не може да учествува во работата на Одборот по тоа прашање и да гласа при донесувањето на одлуката.

Член 19-а

Од редот на неизвршните членови, Одборот избира претседател на Одборот на директори.

Претседателот на Одборот се грижи за работата на Одборот, ги свикува седниците на Одборот и раководи со нив.

Седниците се свикуваат со писмено известување испратено до секој член на Одборот, најдоцна три дена пред одржувањето на седницата.

Одборот на директори, во текот на годината, задолжително одржува најмалку четири редовни состаноци и тоа на секои три месеца, при што еден од нив мора задолжително да се одржи во рок од еден месец пред одржувањето на годишното собрание.

Ако претседателот е спречен, со седницата раководи неизвршен член на Одборот што ќе го избере Одборот.

Член 19-б

Одборот работи на седници.

Одборот може да работи и полноважно да одлучува ако на состанокот се присутни најмалку половина од сите негови членови.

Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови.

Заклучоци и одлуки Одборот може да донесува писмено и без одржување на седница. Во таков случај сите членовите на Одборот треба да дадат согласност за одлуката која

се донесува без одржување на седница, согласно Деловникот за работа на Одборот на директори на Депозитарот.

Гласот на претседателот на Одборот е одлучувачки во случај на поделба на гласовите.

Одлуките на Одборот влегуваат во сила од денот на нивното донесување, освен ако со закон не е определено поинаку.

Член 19-в

Неизвршните членови, покрај овластувањата што со закон им се определени во вршењето на правото на надзор над водењето на работењето од страна на извршниот член на Одборот, имаат право да вршат увид и да ги проверуваат книгите и документите на Депозитарот.

Неизвршните членови за вршење одделни стручни работи од надзорот можат да задолжат кое било вработено лице во Депозитарот или друго стручно лице

Член 19-г

Членот на Одборот, е должен овластувањата што му се дадени со закон и со овој Статут да ги врши во интерес на Депозитарот и во интерес на сите акционери со внимание на уреден и совесен трговец и не може да ги пренесе своите овластувања на друг член на Одборот.

Членовите на Одборот се должни како деловна тајна да ги чуваат сите известувања и податоци што на кој било начин се однесуваат на работењето на Депозитарот, а кои ги добиле како доверливи.

Во текот на извршувањето на своите должности, членовите на Одборот можат да се потпираат на информации, на мислења или на извештаи подготвени од независни правни советници, независни овластени сметководители и овластени ревизори и други лица, за кои се верува дека се доверливи и компетентни за работите што ги вршат, при што не се смета дека со тоа се ослободени од својата обврска да постапуваат со внимание на уреден и совесен трговец

Член 19-д

За работата на Одборот се води записник.

Записникот мора да ги содржи имињата на присутните членови, прашањата за кои се расправало и за донесените заклучоци и одлуки со назначување на соодносот на гласовите.

Секој член на Одборот кој гласал против заклучокот или одлуката, може да бара причините за неговото мислење и став накусо да се внесат во записникот.

Записникот го потпишуваат сите присутни членови на Одборот, а ако некој не го потпише записникот се забележува причината за тоа, ако била наведена.

Член 19-ѓ

Собранието може да ги отповика сите членови на Одборот и пред истекот на времето за коешто биле избрани. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство гласови од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 19-е

Собранието со одлука ги определува видот и висината на надоместокот на неизвршните членови на Одборот.

Неизвршните членови на Одборот имаат право и на надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци), право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција (користење работни простории, потребни средства за работа и друго).

Извршниот член на Одборот има право на плата, односно месечен надомест, право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, на надоместок на патни и на други трошоци и други права.

Член 19 – ж

Одборот може да формира една или повеќе комисии од редот на своите членови и од други лица.

Комисиите не можат да одлучуваат за прашања што се во надлежност на Одборот, ниту можат да им се пренесат нивните права и обврски.

Во рамките на своите надлежности Депозитарот основа посебни органи, и тоа:

- а) Дисциплинска комисија која ја спроведува дисциплинската постапка согласно Правилата за однесување и дисциплина и која му предлага на Одборот дисциплински мерки и
- б) Комисија за Арбитража која согласно Правилата за арбитража на Депозитарот ја спроведува арбитражната постапка и донесува одлуки во случај на спор помеѓу членки на Депозитарот, членките на Депозитарот и нивните клиенти како и помеѓу членките на Берзата и помеѓу членките на Берзата и нивните клиенти.

Член 19 – з

За извршен член на Одборот може да биде именувано само физичко лице квалификувано во областа на економијата, финансиите или деловното право.

Извршниот член на Одборот мора да има дозвола за работење со хартии од вредност од Комисијата.

По назначувањето, извршниот член ја врши функцијата на Извршен директор на друштвото и подлежи на добивање согласност за директор од Комисијата.

Извршниот директор ги има следниве надлежности:

- раководи и ја организира работата на Депозитарот;
- го застапува и потпишува Депозитарот и го претставува пред трети лица;
- ги предлага основите на деловната политика на Депозитарот и неговата организација;
- ги извршува одлуките на Собранието и на Одборот на Депозитарот,

- односно се грижи за нивно спроведување;
- ги раководи и организира правните и административните работи и финансиското работење на друштвото;
- предлага на Одборот именување и разрешување на лица со посебни овластувања и одговорности во Депозитарот;
- одлучува за прераспоредување на работниците во зависност од потребите на работата;
- предлага на Одборот начин за ангажирање на надворешни работници и други надворешни извршители во зависност од потребите на Депозитарот;
- одлучува за набавки и пласмани согласно одлука на Одборот;
- по функција, присуствува на седниците на органите на Депозитарот, а по потреба изготвува и извештаи;
- врши и други работи во согласност со овој Статут и актите на Депозитарот.

Член 19 – s

Извршниот член на Одборот може да биде отповикан од страна на Одборот во кое било време, со соодветно образложение. На отповиканиот извршен член му мирува својството на член во Одборот до наредното Собрание на коешто ќе се одлучи дали ќе биде отповикан пред истекот на мандатот за којшто е избран.

Извршен член на Одборот може да биде отповикан и пред истекот на мандатот за којшто е избран, во случај кога Комисијата за хартии од вредност му ја одземе согласноста за директор.

Извршен член на Одборот кој е отповикан има право да бара надомест доколку е така определено со договорот за уредување на односите меѓу Депозитарот и извршниот член.

Член 19 – и

Извршниот член најмалку еднаш во три месеци му поднесува на Одборот писмен извештај за работењето на Депозитарот.

Извршниот член по истекот на деловната година поднесува до Одборот годишна сметка, финансиски извештај и годишен извештај за работењето на Депозитарот.

На барање на неизвршните членови, извршниот член е должен да подготви посебен извештај за состојбата на Депозитарот или за некои определени аспекти од неговото работење.

Член 19 – j

Извршниот член е овластен во името на Депозитарот, а во рамките на надлежностите утврдени со овој Статут, да склучува договори и да врши други правни работи и дејствија, како и да го застапува Депозитарот пред судовите и другите државни органи, како и пред трети лица.

VII. ФОРМА И НАЧИН НА ОБЈАВУВАЊА ШТО ГИ ВРШИ ДРУШТВОТО

Член 20

Друштвото задолжително објавува годишна сметка и финансиски извештаи кои се изготвуваат според меѓународните сметководствени стандарди во рок од 15 дена по усвојувањето на истите од страна на Собранието. Друштвото објавува резиме на неговите ревизорски извештаи во Службен весник на РМ.

Друштвото ги објавува ревидираните финансиски извештаи и годишниот извештај за работата на Депозитарот на својата веб страница.

Друштвото на својата веб страница ги објавува и:

- Статутот
- Тарифникот
- Правилата за работа
- Правилата за однесување и дисциплина
- Правилата за арбитража
- Правилата за членство и
- Правилата за формирање и начинот на користење на Гарантниот фонд.

VIII. НАЧИН НА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУШТВОТО

Член 21

Друштвото функционира како саморегулирачка организација и донесува Правила за однесување и дисциплина со цел спроведување на сите акти на Депозитарот, Законот за хартии од вредност, правилниците донесени врз основа на тој закон или друг закон во надлежност на Комисијата за хартии од вредност

Начинот на работа и организацијата на друштвото се уредува со овој Статут, Правилата за работа и другите акти на друштвото.

Со актите од претходниот став, се обезбедува успешно и ефикасно извршување на својата дејност и другите услуги што ги врши друштвото, како за неговите основачи и корисници на услугите, така и за потребите на органите на Републиката.

Член 22

Друштвото се организира како единствена организациона целина што функционира на принципите на самостојност, независност и одговорност за извршување на своите работи.

Организацијата и систематизацијата на друштвото, поблиску се уредува со акт на друштвото што го донесува Одборот на директори.

IX. УТВРДУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИОТ РЕЗУЛТАТ И РАСПРЕДЕЛБА НА ДОБИВКАТА

Член 23

Одборот на директори на друштвото, по завршувањето на секоја деловна година, задолжително изготвува годишна сметка, финансиски извештаи и извештај за работењето на друштвото.

Член 24

Собранието на друштвото, откако ќе ја одобри годишната сметка и ќе утврди постоење на вишок на приходи врз расходи, го определува и начинот на користење.

Член 25

Друштвото води сметководство, составува и поднесува сметководствени искази во согласност со законските прописи и меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото води трговски книги за своето работење во согласност со закон.

Член 26

Друштвото, врз основа на годишната сметка, задолжително одделува најмалку 5% од нето добивката за општиот резервен фонд.

Издвојувањата за општиот резервен фонд се вршат се додека износот на средствата не достигне една десетина од основната главнина. Во случај на намалување на овие средства, тие се надополнуваат од добивката од наредната година.

Се додека општиот резервен фонд не го надмине износот определен во став 1 и 2 од овој член, таа може да се користи само за покривање на загубите.

X. УРЕДУВАЊЕ НА ОДНОСИТЕ ВО ДРУШТВОТО

Член 27

Односите во друштвото се уредуваат со Статутот, со Правилата за работа, правилниците и другите општи акти на друштвото.

Начинот на работење на Одборот на директори се уредува со деловник за работа кој го донесува Одборот.

Правата што произлегуваат од работниот однос се регулираат со колективен договор.

Ако некоја одредба од друг општ акт на Депозитарот не е во согласност со Статутот ќе се применуваат одредбите од Статутот.

XI. ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ

Член 28

Иницијатива за измена на Статутот можат да поднесат Одборот на директори или акционери кои имаат најмалку една десетина од вкупниот број на акции со право на глас.

Иницијативата во форма на амандмани се доставува до Одборот на директори.

Предлогот одлуката за измена на Статутот ја утврдува Одборот на директори и истата мора да биде образложена.

Член 29

Одлуката за измена на статутот ја донесува Собранието, со мнозинство гласови кое не може да изнесува помалку од две третини од акциите со право на глас претставени на собранието. Одлуката за измена на Статутот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува по добиена согласност од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија.

Член 29-а

Собранието со одлуката за измени на Статутот го овластува Одборот на директори да изготви пречистен текст на Статутот во кој се внесуваат измените извршени со Одлуката за измени.

Член 30

Измените на Статутот влегуваат во сила со денот на донесување на одлуката за измена на статутот, освен ако со одлуката за измена на статутот не е определен друг датум на влегување во сила.

XII. ОСНОВНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА ДЕПОЗИТАРОТ

А) СТЕКНУВАЊЕ НА СВОЈСТВО ЧЛЕНКА НА ДЕПОЗИТАРОТ

Член 31

Членки на Депозитарот можат да бидат брокерски куќи, овластени банки и подружници на странски брокерски куќи кои имаат дозвола за работење од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија.

Член 32

Членка на Депозитарот може да биде правно лице кое ги исполнува следните услови:

- да биде регистрирано во трговскиот регистар и да поседува дозвола за работа со хартии од вредност од Комисијата за хартии од вредност;
- да биде членка на Македонската берза за хартии од вредност;

- да ги исполнува кадровските, организациските, техничките и финансиските услови пропишани со овој Статут и Правилата донесени од Депозитарот;
- да има најмалку две лица во редовен работен однос кои поседуваат дозвола за работа со хартии од вредност издадена од Комисијата за хартии од вредност;
- да има посебна сметка за порамнување во НБРМ;
- да не постојат услови или факти кои можат да доведат до оправдано сомнение дека не може да ги исполнува обврските кои произлегуваат од неговото учество во работата на Депозитарот и
- да ги исполнува и другите услови пропишани од Комисијата за хартии од вредност и Депозитарот.

Член 33

Својството членка на Депозитарот се стекнува со поднесување на писмено барање. Кон барањето се приложува:

- примерок од статутот и актот за основање;
- примерок од дозволата за работа со хартии од вредност;
- извод од трговскиот регистар;
- потврда за уплата на соодветен надоместок за учество во работата на Депозитарот;
- известување за располагање со соодветна компјутерска опрема и кадар обучен за користење на информативниот систем на Депозитарот и
- друга документација утврдена со Правилата за членство на Депозитарот.

Член 34

Постапката за прием во членство на Депозитарот поблиску се пропишува со Правилата за членство на Депозитарот.

Член 35

Со приемот во членство, членката на Депозитарот целосно и неотповикливо ги прифаќа и се обврзува на доследна примена на актите донесени од Депозитарот.

Член 36

Членката е особено одговорна за:

- услугите кои ги дава на клиентите кои ги застапува и е должен да ги обештети во случаи на противзаконски постапки, немарност или неисполнување на обврските на членката спрема клиентот, вклучувајќи ги и случаите кога членката неправилно или неовластено ја користела сметката на неговиот клиент во Депозитарот;
- Проследување на тргувањата, кои се пријавени во ЦДХВ за порамнување;
- Резервирање на сопственичка позиција за тековната продажба (доколку брокерот има регистрирано полномошно на сметката за хартии од вредност на неговиот клиент);
- Навремено исполнување на нејзините обврски за испорака (хартии од вредност или готовина) во врска со трговските трансакции пријавени во ЦДХВ за порамнување;
- Навремено ажурирање на податоците регистрирани во ЦДХВ за членката;
- Исполнувањето на обврските содржани во актите донесени од Депозитарот.

Член 37

Својството на членка на Депозитарот престанува:

- по барање на членката на Депозитарот;
- по одлука на Комисијата за хартии од вредност за одземање на дозволата за работа со хартии од вредност
- врз основа на одлука на Одборот на директори на друштвото за исклучување во следните случаи :
 - а. ако Членката не ги исполнува условите за учество во работата на Депозитарот;
 - б. во случај на отворање постапка за стечај или ликвидација на членката на Депозитарот;
 - в. ако членката на Депозитарот ги повредува Правилата и Упатствата на Депозитарот, во постапка уредена со Правилата за однесување и дисциплина
 - г. ако не ги исполнува своите финансиски обврски спрема Депозитарот;
 - д. ако се соочува со финансиски потешкотии кои можат да го доведат во прашање редовното извршување на обврските спрема Депозитарот, другите членки на Депозитарот и неговите клиентите;
 - е. ако не ги отстрани своите пропусти во исполнувањето на обврските кои произлегуваат од трансакции со хартии од вредност;
 - ж. и во други случаи што го чинат да биде неподобен за учество во работата на Депозитарот.

Член 38

Во случаите на настанување на некоја од околностите во алинеа три од претходниот член, Одборот на директори на друштвото може да донесе одлука за привремена забрана на давање услуги или ускратување на одделни права на членката за одреден временски период (суспензија).

Покрај престанокот на учеството во работата или времената забрана за давање услуги, Одборот на директори на друштвото може да изрече и парична казна во случаи кога пропустите на членката на Депозитарот не претставуваат причина за негово исклучување или суспензија.

Член 38-а

Во случај на престанок на членството во Депозитарот членката е е должна да ги исполни сите обврски кои произлегуваат од трансакциите кои ги склучила до денот на претстанок на учество во работата на Депозитарот.

Со Одлуката за трајно исклучување од членство се уредува и бришењето на евидентирани полномошна дадени од клиентите на исклучената членка како и резервации на хартии од вредност за идна продажба.

Во случај на донесена одлука за привремена забрана на давање услуги или ускратување на одделни права на членката за одреден временски период, од страна на Одборот на директори на Депозитарот, членката е должен да ги исполни сите обврски кои произлегуваат од трансакциите кои ги склучила до денот на донесување на одлуката.

Член 39

Постапката за привремено или трајно исклучување од членство детално се пропишува со актите донесени од Депозитарот.

Б) ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА РАБОТЕЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 40

Во вршењето на својата дејност друштвото се придржува до следниве принципи:

- конститутивност;
- испорака наспроти плаќање;
- сигурност и ефикасност;
- економичност;
- законитост;
- право на сите подносителите на барање кои ги исполнуваат пропишаните услови да станат членки на Депозитарот;
- рамноправност и еднаквост на членките на Депозитарот и корисниците на неговите услуги;
- редовно известување на членките на Депозитарот и корисниците на неговите услуги;
- ефикасно и спогодбено решавање на споровите помеѓу Депозитарот и членките, издавачите и сопствениците, како и помеѓу членките.

В) НАЧИН НА ВРШЕЊЕ НА НАДЗОРТ ШТО ГО СПРОВЕДУВА САМОТО ДРУШТВО ВРЗ СВОЕТО РАБОТЕЊЕ

Член 41

За да се изврши следење на активностите во системот, функционалностите, вклучувајќи ја и вградената контрола и проверки, во системот на Депозитарот се евидентираат сите промени на сметките за хартии од вредност на начин што се евидентира кој ја извршил промената и кога истата е извршена.

Член 42

Надзорот над активностите кои се евидентираат во информацискиот систем го врши Извршниот директор на Депозитарот преку периодични проверки.

Извршниот директор на Депозитарот има увид во преземените дејствија од страна на сите корисници.

Сите евидентирани промени во информацискиот систем мора да се поткрепени со документација која претставува правен основ за промената.

Член 43

Доколку при вршењето на надзорот Извршниот директор дојде до сознанија за неовластено постапување на некој од вработените, поведува постапка за утврдување на одговорност во согласност со Законот за работни односи.

Член 44

Секој ден системот на Депозитарот врши проверка на рамнотежата помеѓу базата на податоци за хартии од вредност (број на хартии од вредност во оптек) и базата на податоци за сметки (хартии од вредност регистрирани на сметките).

Доколку постои несовпаѓање помеѓу податоците од двете бази системот на Депозитарот ќе биде блокиран се додека не се корегира причината за несовпаѓањето.

Г) НАЧИН НА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ МЕЃУ ЧЛЕНКИТЕ НА ДРУШТВОТО

Член 45

Со цел за разрешување на спорите меѓу членките на Депозитарот, членките и нивните клиенти на правичен ефикасен и чесен начин, друштвото основа Арбитража.

Член 46

Сите спорови меѓу членките на Депозитарот задолжително се решаваат преку арбитража.

Спорите меѓу членките на Депозитарот и нивните клиенти можат по барање на клиентите да се решаваат преку арбитража.

Член 47

Одлуките на арбитражата и спогодбите постигнати преку арбитражата се конечни.

Член 48

Членовите на Одборот на директори, не можат да бидат членови на арбитражата на друштвото.

Член 49

Постапката пред арбитражата ја пропишува одборот на директори на друштвото со донесување на Правила за арбитража.

Д) СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗЛОУПОТРЕБИ НА ИНФОРМАЦИИТЕ КОИ НЕ СЕ ДОСТАПНИ ЗА СИТЕ ЧЛЕНКИ НА ДЕПОЗИТАРОТ

Член 50

За обезбедување на високо ниво на заштита на податоците од информативниот систем, Депозитарот презема мерки во согласност со законските прописи и меѓународните стандарди за заштита на податоци.

Пристапот до базата на податоци се овозможува само за регистрирани корисници, кои имаат соодветни кориснички права за извршување на определени дејства, во согласност со овој Статут, Правилата за работа и Упатствата на Депозитарот.

Сите промени во информативниот систем на Депозитарот можат да се извршат само и единствено преку посебни софтверски програми кои имаат достапност до базите на податоци.

Софтверските програми можат да се инсталираат само на компјутери кои се поврзани со информативниот систем на Депозитарот преку директни комуникациски линии.

Член 51

Софтверските програми се инсталираат на работните единици кај членките на Депозитарот и секој вработен кај членката со дозвола за работа со хартии од вредност добива посебно корисничко име и лозинка со помош на која се најавува во системот на Депозитарот.

Сите дејствија извршени со најава на тоа корисничко име и лозинка системот на Депозитарот ги регистрира како постапки извршени од регистрираниот корисник.

Член 52

Со доделувањето на корисничкото име и лозинка Депозитарот го определува и нивото на овластување за преземање на поединечни дејствија на тој корисник во системот.

Ниеден друг корисник не може да ги следи или да врши увид во дејствијата кои во системот на Депозитарот ги презема регистрираниот корисник освен овластени корисници на системот вработени во друштвото.

Член 53

Сите вработени во друштвото, кои во текот на дневното извршување на своите задачи, ќе се стекнат со информации, а можат да влијаат на цените на хартиите од вредност кои се предмет на тргување, не смеат да ги користат за остварување на имотна или друга корист за себе или за други лица.

Ѓ) СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗЛОУПОТРЕБИ И НЕПОРАМНУВАЊЕ НА ТРГОВСКИ ПРЕНОСИ

Член 54

Информативниот систем на Депозитарот треба да овозможи комплетна евиденција и контрола со цел обезбедување на релевантни податоци за членките кои се актери во секоја поединечна трансакција и за нивните клиенти.

Член 55

Начинот и нивото на пристап до сметките за хартии од вредност од страна на овластени вработени лица во Депозитарот и кај членките, се пропишува со Правилата и Упатствата донесени од Депозитарот.

Депозитарот овозможува функционалност на информацискиот систем преку кој сопствениците на сметки за хартии од вредност можат да го дефинираат нивото на пристап од страна на членките на Депозитарот.

Член 56

Откако склучените трансакции со хартии од вредност за порамнување ќе бидат доставени од страна на Берзата во Депозитарот, автоматски започнува постапка на утврдување со цел да се регистрираат трансакциите за порамнување, да се провери достапноста на инволвираните сметки за хартии од вредност и самите хартии од вредност и да се пресмета готовината која е потребна за порамнување.

Процедурата на утврдување е активна од моментот на добивање на склучените трансакции до самото порамнување.

Веднаш по утврдувањето, информацијата ќе биде достапна on-line за членките на Депозитарот. Секоја членка на Депозитарот може да го види статусот на трансакцијата во која е вклучена.

Членката на Депозитарот е должна да го провери статусот на трансакцијата. Доколку членката која учествува во утврдувањето не стапи веднаш во контакт со Депозитарот, се смета дека тој го прифаќа статусот на трансакцијата.

Член 57

Депозитарот го извршува утврдувањето и порамнувањето на трансакциите со хартии од вредност врз основа на податоците за склучените трансакции што ги добива од Берзата и Народната банка на РМ за порамнување на трансакции склучени на пазари преку шалтер .

По приемот на податоците за склучените трансакции од Берзата и Народната банка, Депозитарот ги архивира истите и пристапува кон спроведување на постапката на утврдување и порамнување.

Постапката на утврдување и порамнувањето на трансакциите со хартии од вредност во Депозитарот обезбедува конечна и неотповиклива замена на хартиите од вредност за парични средства, согласно условите под кои се склучила трансакцијата на Берзата

Член 58

Само трансакциите со хартии од вредност за порамнување во согласност со принципот “испорака наспроти плаќање” можат да се порамнат во ЦДХВ како конечна, неотповиклива и истовремена размена на хартии од вредност наспроти готовината:

Испорака на хартии од вредност е пренос на хартии од вредност од сметката за хартии од вредност на продавачот на сметката за хартии од вредност на купувачот.

Испорака на плаќање е пренос на готовината од сметката за парично порамнување на членката на Депозитарот - купувач на сметката за парично порамнување на членката на Депозитарот – продавач кои се водат во НБРМ.

Член 59

Информативниот систем на Депозитарот автоматски ги детектира причините за неуспешно порамнување на трговските преноси и членката на Депозитарот која го предизвикала неуспешното порамнување.

Член 60

Постапката за начинот за злоупотреби и непорамнување на трансакции, поблиску е пропишана со правилата за работа на Депозитарот.

Е) НАЧИН НА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ

Член 61

Во информативниот систем на Депозитарот постојат четири бази на податоци:

- главна база на податоци, која ја содржи тековната состојба за издвачите и издадените хартии од вредност и за сметките за хартии од вредност на сопствениците;
- историска база на податоци, која ги содржи податоците за сите извршени трговски и нетрговски преноси и други измени во главната база на податоци,
- база во сенка, која ги содржи податоците за правните и физичките лица и која се користи за вкрстена проверка на тие податоци со податоците кои до Депозитарот ги доставуваат издавачите и овластените членки во неговата работа и
- база на податоци за потребите на дистрибутивниот систем на податоци која содржи податоци за издавачите и за издадените хартии од вредност и за сметките за хартии од вредност на сопствениците, и до која се пристапува на електронски начин.

Член 62

Информативниот систем на Депозитарот е наменет за водење на податоците за дематеријализираните хартии од вредност, нивните издавачи и сопственици во форма на електронски запис како и за утврдувањето и порамнувањето на трансакциите склучени на овластените пазари за хартии од вредност.

Член 63

Заради обезбедување на успешно утврдување и порамнување на трговските трансакции според принципот "испорака наспроти плаќање" информативниот систем на Депозитарот е поврзан со директна комуникациска линија со МИПС системот, каде со директен пристап до сметките на учесниците во работата на Депозитарот, по пат на електронски пораки во SWIFT формат согласно правилата за работа на МИПС, се извршуваат плаќањата на хартиите од вредност со истовремен нивен пренос во информативниот систем на Депозитарот на поединечни сметки за хартии од вредност.

Ж) ДОСТАПНОСТ НА ПОДАТОЦИТЕ КОИ СЕ ВОДАТ ВО ДЕПОЗИТАРОТ

Член 63-а

Податоците кои се евидентирани во Депозитарот се доставуваат до сопствениците на хартиите од вредност, издавачите на хартиите од вредност и до надлежни органи и институции кои за тоа се овластени со закон.

Начинот и формата на доставувањето на податоците од ставот 1 на овој член, Депозитарот го уредува со Правилата за работа и Упатствата донесени од Депозитарот.

XIII ФИРМА, СЕДИШТЕ И МБС НА ОСНИВАЧИТЕ

Член 64

Оснивачи на друштвото се:

МБС	ФИРМА	УЛИЦА	БРОЈ	ЛОКАЛ	МЕСТО	ДРЖАВА
04065549	СТОПАНСКА БАНКА- АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО	11.ОКТ	7		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04065573	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КЕЈ ДИМИТАР ВЛАХОВ	4		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04411889	ПОШТЕНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОРЦЕ НИКОЛОВ	ББ		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04558669	ИНВЕСТБАНКА АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО	МАКЕДОНИЈА	09.НОЕ		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04627148	ИЗВОЗНА И КРЕДИТНА БАНКА АД - СКОПЈЕ	ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕДИ БЛОК 11	3		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04640063	“СИЛЕКС БАНКА“ А.Д. СКОПЈЕ	ГРАДСКИ ЗИД БЛОК 9 ЛОКАЛ 5			СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04646088	УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ	МАКСИМ ГОРКИ	6		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
04664531	ТУТУНСКА БАНКА АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО-СКОПЈЕ	12 УДАРНА БРИГАДА	ББ		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА

04691130	АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ "ВАРДАР"	ГРАДСКИ СИД	8		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05004756	ОХРИДСКА БАНКА А.Д.	МАКЕДОНСКИ ПРОСВЕТИТЕЛИ			ОХРИД	МАКЕДОНИЈА
05026377	СТОПАНСКА БАНКА А.Д.БИТОЛА	ДОБРИВОЈЕ РАДОСАВЉЕВИЌ			БИТОЛА	МАКЕДОНИЈА
05033357	"ТЕТОВСКА БАНКА" АД ТЕТОВО	"М. ТИТО"	14		ТЕТОВО	МАКЕДОНИЈА
05040043	ЕКСПОРТ ИМПОРТ БАНКА АД СКОПЈЕ	ДАМЕ ГРУЕВ	14		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05223202	БРОКЕРСКА КУЌА "ТУТУНСКАБРОКЕР" АД СКОПЈЕ	ДАМЕ ГРУЕВ	14	10	СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05223300	БРОКЕРСКА КУЌА ИНВЕСТБРОКЕР АД	МИТО ХАЌИВАСИЛЕВ ЈАСМИН	20		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05236967	БРОКЕРСКА КУЌА ФЕРШПЕД БРОКЕР АД СКОПЈЕ	МАРШАЛ ТИТО	11А		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05252512	БРОКЕРСКА КУЌА МАК БРОКЕР АД СКОПЈЕ	БУЛ. ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕДИ	3	11	СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05256372	БРОКЕРСКА КУЌА "БРО-ДИЛ" АД СКОПЈЕ	ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕДИ	3		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05483310	БРОКЕРСКА КУЌА ПОШТЕЛ-БРОКЕР АД	МАРКС И ЕНГЕЛС	3		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05494745	БРОКЕРСКА КУЌА БИТОЛА БРОКЕР АД БИТОЛА	ВАСКО КАРАНЃЕЛЕСКИ	ББ		БИТОЛА	МАКЕДОНИЈА
05530555	ТЕТЕКС-КРЕДИТНА БАНКА А.Д. СКОПЈЕ	НАРОДЕН ФРОНТ (ДТЦ БЕВЕРЛИ ХИЛС)	19А		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА
05538041	ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД СКОПЈЕ	ВАСИЛ ГЛАВИНОВ	12		СКОПЈЕ	МАКЕДОНИЈА

XIV. ПРЕСТАНОК НА ДРУШТВОТО

Член 65

Друштво престанува со одлука на Собранието на друштвото, како и кога ќе настапи некоја од причините наведени во законските прописи.

Собранието на друштвото донесува одлука за престанок на друштвото со мнозинство од две тртини од акциите со право на глас претставени на собранието.

XV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 66

Актите на друштвото, предвидени во овој Статут, ќе се донесат најдоцна во рок од три месеци по влегувањето во сила на Статутот.

Член 67

Измените на Статутот влегуваат во сила со денот на донесувањето на одлуката за измена на Статутот, освен ако со одлуката за измена на Статутот не е определен друг датум на влегување во сила, по дадена согласност од страна на Комисијата за хартии од вредност.

*Пречистениот текст е усвоен од
Одборот на директори на ЦДХВ АД Скопје
на седницата одржана на 17.07.2018г.*

**Претседател на Одбор на директори,
Антигона Буклеска Младеновиќ**